34ste jaar. — Nr 36.

DE POSTRIJDER

DER PROVINCIE LIMBURG.

Zaterdag 26 Maart 1887.

Men schrijft in te **Tongeren** bij M. COLLÉE, uitgever en eigenaar van dit blad.

De *Postrijder* verschijnt 's dinsdags, 's donderdags en 's zaterdags.

Alle toezendingen van brieven, geld of aankondigingen moeten *franco* gedaan worden aan den uitgever, **groote Markt, nr 37-39, Tongeren.**

Abonnement

Drie maal per week **6** francs per jaar.
Twee » » **5** » »
Een » » **4** » »
Een blad afzonderlijk **15** centimen.
De abonnementen zijn vooraf betaalbaar.
Aankondigingen **15** centimen per drukregel.
Reclamen, vonnissen en andere artikels vooraan of midden in het blad : **1** fr. den drukregel.

TONGEREN, 26 MAART.

Van alles wat.

Van wat zouden wij heden wel spreken dan van de feesten die deze week te Berlyn ter gelegenheid der negentigste verjaring van den keizer plaats gehad hebben?

In onze vorige nummers hebben wij reeds breedvoerig daar over gesproken.

Ziehier nog eenige nadere bijzonderheden :

De hoop, dat de regen spoedig zou overgaan, moest weldra door de Berlyners opgegeven worden ; de regen viel voortdurend neer tot laat in den nacht. De ontelbare menigte die zich in de straten verdrong liet zich hierdoor echter niet ontmoedigen en wandelde over leien en pleinen alsof het het hoogste weer van de wereld was. Op drie rangen reden de rijtuigen langs de hoofdstraten en met tienduizenden gingen de voetgangers op de plaats, die voor hen vrijbleef.

Plots-lings, ten 7 ure, trad uit het donkere van den avond, den toren van het raadhuis in vurig rood bengaalsch vuur te voorschijn ; dat was het teeken van de algemeene verlichting en weldra werd Berlyn als door een stroom van licht en kleuren overgoten.

Het glans- en middelpunt der verlichting waren voorzeker de straten *Unter den Linden*, van af den *Brandenburger Thor* tot aan het oude koningsslot. Alle huizen waren door rangen van gas omgeven : 1887 zag men ten allen kant : gekleurde lanteernen van onder tot boven geplaatst, gaven aan zekere huizen een toovera chtig voorkomen, terwijl op andere plaatsen het elektrisch licht voor de eerste maal dergelijk feest kwam opluisteren.

De hardel wilde voor de aristokratie niet onderdoen en in de handelswijken was dan ook de verlichting niet minder prachtig en de magazijnen hadden hunne uitstallingen door kranssen van gas omgeven.

Doch ook tot in de kleinste stegen, in de wijken waar men met de Rijksdagkiezingen geen enkel man vindt of hij stemt voor de socialisten, daar ook werd geen huisje gevonden of het had de vetpotten van den zolder gehaald en nam deel aan de algemeene vreugde.

Al de openbare gebouwen zijn met sterren, kroonen, arenden en kransen van gas versierd. De Brandenburgerpoort schijnt voortdurend groene vlammen te spuwen en de aanblik is echt toovera chtig.

Op de torens der beide kerken, op de *Gendarmenmarkt* zijn elektrische lampen geplaatst die de plein helder verlichtea.

Voor den gevel van het paleis van den kroonprins ontploolt een reusach ige arend, van af de tweede verdieping tot hoog boven het dak, zijne vuurvleugelen.

H t standbeeld van Frederik den Groote is omringd met bloemkransen in gas.

De poorten en vensters van het Arsenaal langs de zijde van het *Castanienwald* en *Unter den Linden* geopend zijnde, kan men op de groote middenplaats het reusachtige standbeeld der *Borussia* zien, schitterend verlicht door elektrische lampen en bengaalsch vuur.

Overal waar men elektrisch licht gebruikt gaat de versiering alle gedacht te boven. Zoo had men adelijke huizen - de *Friedrichstrasse* waar men eene W had - ...dd met elektrisch licht, welke men onmogelijk kon bestaren.

Het volk verdringt zich voor de Beurs, de *National-Galery*, de kolonade, het oud Museum, het wapenmagazijn, de Hoogeschool, het paleis van Schoon-Kunsten, de Passage, het Romerhotel, het kolhuis Bauer, enz., waar de verlichting, in pracht en rijkdom en glans, alle gedacht te boven gaat.

Wat ons echter het beste in deze feestvieringen voorkomt, dat zijn de verzekeringen van vrede die wij overal hooren.

Alzoo op het feestmaal ter eere van den keizer van Duitschland gegeven, ten huize van prins Bismarck, werd door de gezanten van Italie en Oostenryk op de gezondheid van den kanselier gedronken.

De prins heeft in den loop van het feestmaal verscheidene keeren verzekerd, dat de vrede niet zal verstoord worden, en dat Duitschland eene gansche vredelievende politiek beoogt. Het jaar 1887, zoo zegde hij, dat zoo slecht begonnen is, zaleen jaar van vr de zijn, daar alle oorlogsgevaar geweken is zoo in het oosten als in het westen.

∴

In het wetsontwerp betreffende veranderingen toe te brengen aan de provinciale- en gemeentewet, is er bepaald : dat de schepenen voortaan door den raad zelven zullen benoemd worden gelijk ditin 't gemeentetijdvakingsgelijks gebeurde.

De gemeente-vrijheden worden aldus door de katholieken immer uitgebreid, terwijl de liberalen altoos de gemeente-vrijheden verminkten of bedaden oprechte vrienden der vrijheid te zijn, terwijl de liberalen slechts leven van dwang en geweld en van... geldverkwisting.

∴

Men weet dat Mgr. Abbeloos, gewezen pastoor van Duffel, vikaris-generaal van het aartsbisdom van Mecheln, benoemd is tot rector magnificus der katholieke hoogeschool van Leuven, in vervanging van wijlen Mgr. Pieraers.

Zeer opmerkelijk zijn de woorden, welke het ultra-liberaal weekblad *De Zweep* aan den nieuwen rector wijdt.

De benoeming van Mgr. Abbeloos, zegt *De Zweep*, kan voor ons, vlamingen, van groote beteekenis zijn. Immers de nieuw benoemde rector is een bekwaam, geleerd man ; hij kent zoo men zegt, een 20tal verscheidene talen, waaronder al de Germaansche.

» Hij is vlaamsg ; daar hij de rechtvaardigheid en de billijke eischen der vlamingen begrijpt, stemt hij ze bij en staat ze voor. Het is voornamelijk op aandringen van Mgr. Abbeloos, dat de aartsbisschop van Mecheln, den vlaamschbevelende omzendbrief, naar de kloosters en gestichten van middelbaar onderwijs gestuurd heeft.

» Is dit waar, dan belooft het benoemen van Mgr. Abbeloos, tot hoofd van het hoogste katholiek onderwijsgesticht van het land, ons eenen ganschen ommekeer in het onderwijs der vrije scholen.

» Wat zal daar het gevolg van zijn? De kinderen in hunne moedertaal ontwikkeld, zullen verstandiger, beter geleerd zijn dan die van andere stadsscholen ; dan zullen de ouders zich haasten hun kroost te plaatsen, niet daar waar men het steiselmatig verfranscht, en waar men slechts apen kweekt, zooals in zekere brusselsche stadsscholen, maar in die klassen, waar men de kinderen in hunne moedertaal de andere talen zal aanleeren. »

∴

De *Patrie* van Bruggelbespreckt het invoerrecht op het vreemd bier, waarmee wij meer en meer overgoten worden.

De duitsche en engelsche brouwerijen voeren 99,908 hektoliters bier in, zoo wat voor eene waarde van 4 millioen fr. terwijl onze nationale brouwers geen hektoliter uitvoeren.

En nogtaus het belgisch bier werd voor eenwen geroemd ; het is gezond, versterkend en kan zeker wel tegen welk bier dan ook in kracht opwegen.

Wert ge wie in ons oog de beste beschermer zijn zou voor ons inlandsch produkt ? Wij zell.

ladien wij terugkeeren tot het drinken van ons eigen bier, dat onze voorouders zoo sterk maakte, en wat minder toegaven aan de vreemde modes, onze nationale bierbrouwerijen zouden niet te klagen hebben.

∴

Te Brussel gaat een *Werkmanshuis* worden ingericht, een *Maison de l'Ouvrier*, gelijk men 't noemt.

Dat is eene katholieke instelling, geschikt om de socialistische inrichtingen van dien aard te bestrijden.

Het Werkmanshuis is geen patroonschap : 't is eene nieuwe inrichting, volgens hetgeen er besproken werd in 't laatste katholiek congres te Luik.

De inrichting zal zoo wat zijn volgens de bekende *Gezellen-Vereinen* in Duitschland, de *Cercles Ouvriers* in Frankryk en den *Nijmegen-Kring* te Nijmegen, in Holland.

De inrichting is gelegen Lacquenghienstraat, niet verre van den Boulevard van den Entrepot en te midden eener dichte werkmansbevolking.

De bouwmeester Antoon Otto, die zoo vurig den werkman genegen is, is bezig met alles gereed te maken.

De inhuldiging van het Werkmanshuis zal binnen eenige weken reeds kunnen plaats hebben.

Deze stichting zal de eerste zijn in haar slach in ons land, en als model voor meer andere kunnen dienen.

Het Werkmanshuis zal bestuurd worden door eenen raad bestaande uit personen van invloed en vermogen, als beschermers, en door een bestuursraad komiteit, wiens voorzitter een werkman zal moeten wezen.

Een geestelijke zal ook aangesteld worden als aalmoesenier.

∴

Alle medelid van het Huis, zal eene bijdrage moeten betalen van 50 centimen per maand. Daarvoor zal hij van al de voordeelen kunnen genieten welke men daar aan den werkman zal trachten te bezorgen.

Er zal naamelijk eene leeskamer zijn, eene boekerij, een leergang van teekenkunde, eene toonzeel gilde, eene spaarkas, eene kas voor huispacht, eene kas van onderlingen bijstand, en meer andere dingen geschikt om den werkman goed en goedkoop te bezorgen al hetgeen hij noodig heeft.

Eene groote zaal van 25 meters lang en 9 breed, zal dienen voor de algemeene vergaderingen van werklieden en meesters, en voor andere bijeenkomsten.

Er zullen ook een twintigtal kamers zijn, die zullen mogen gehuurd worden door jongelingen welke te Brussel toekomen zonder er kennissen te hebben.

Het Werkmanshuis zal allezins eene heilzame inrichting zijn, eene ware schuilplaats voor den eerlijken werkman. Hij zal er t'huis wezen, en daar ook zal de meesteral kunnen komen om aan de verenaken van den werkman deel te nemen en met hem te verbroederen.

De inrichting is voorzeker eerst en voor al katholiek ; maar daarenevens zullen de stoffelijke voordeelen ook beneerstigd worden ; men zal er alles aanwenden wat den werkman nut en voordeel kan bijbrengen.

Zulke inrichting is voorzeker het krachtigste middel tegen hetgeen de socialisten doen om den werkman langs binnen kant te trekken en verdraaien.

Bij de socialisten verschaft men den werkman, door de samenwerking, zekere stoffelijke voordeelen ; doch verder kweekt men in zijn hart den haat en maakt hem ongelukkig.

In het Werkmanshuis zullen de stoff-lijke voordeelen ook verschaft worden, en verder zal in plaats van haat, hartelijkheid en broederlijkheid zijn.

De hoogere standen schijnen dan ook het nuttige en noodige van dergelijke inrichting te begrijpen, want de katholieke dagbladen der hooldstad hebben voor het Werkmanshuis reeds over de 40,000 frank ingezameld.

∴

In april wordt te Parys een wederlandsch katholiek congres gehouden. Het groote doel is de verbonding tusschen de weteuschap van onze dagen en de katholieke wijsbegeerte en godsgeleerdheid te gaan. Het wachtwoord is, dat er inderdaad zooals het vatikaansch concilie leert, geen tegenspraak tusschen geloof en weteuschap kan bestaan.

Wijziging der gemeentewet.

De benoeming der schepenen door de gemeenteraden, is aangenomen door de middenafdeeling der Kamer, gelast met het onderzoek van het wetsontwerp, tot wijziging der provinciale- en gemeentewetten.

Ziehier een uittreksel uit het verslag van M. Woeste :

Art. 8. Het art. 2, paragraaf 2 en volgende zijn gewijzigd als volgt :

De burgemeester wordt benoemd door den koning uit de leden van den raad. Nietemin kan de koning, na de bestendige deputatie gehoord te hebben, eenen burgemeester buiten den raad benoemen tusschen de kiezers der gemeente, die onder den 25 jaar zijn.

De burgemeester heeft, wanneer hij buiten den raad benoemd is, in alle geval eene beraadslagende stem in 't college van burgemeester enschepenen. Hij is van rechtswege voorzitter van den raad met beraadslagende stem.

De schepenen worden door den gemeenteraad gekozen uit de leden van den raad, bij volstrekte meerderheid van stemmen, met geheime stemmen en bij middel van zooveel stemmingen als er schepenen te kiezen zijn.

De orde der stemming zal den rang der schepenen aanduiden.

Indien na de tweede stemming nog geene schepene gekozen is, zal er eene herstemming plaats hebben tusschen de twee kandidaten die de meeste stemmen bekomen.

Bij gelijkheid van stemmen zal de oudste den voorrang bezitten.

De kiezing der schepenen heeft plaats in de zitting, waarin de leden aangesteld worden, die gekozen zijn na eene gedeeltelijke herkiezing van den gemeenteraad. In ander geval moet deze plaats hebben gedurende de drie vakantiemaanden.

De regelen betrekkelijk het ontslag van het mandaat van gemeenteraadslid, worden toegepast op het ontslag van het ambt van schepene.

De middensektie heeft daarenboven het volgende artikel aangenom-n :

Art. 9. Het volgende paragraaf is bij artikel 50 gevorgd :

De afgestelde schepene zal niet kunnen herkozen worden dan na een tijdverloop van twee jaren.

Landbouw.

St-Joseph college te Hasselt. — De onvereenbaarheid der nitraten en der superphosphaten. — De volledige meststoffen.

De landbouw ondergaat heden eene echte omwenteling. De landbouwer zal noodzakelijk de wetten moeten kennen die den landbouw regeeren. Die het beste de weteuschap van den landbouw zal bezitten zal het sterkste gewapend zijn voor den strijd dien hij aan den vreemde zal moeten leveren.

De landbouwers mogen dit punt niet uit het oog verliezen. Zij moeten, zooveel mogelijk, hunne kinderen die zich tot den landbouw bestemmen bijzondere leergangen doen volgen. Een leergang van landbouw is aan de professionneele sectie van het St-Joseph college te Hasselt gehecht. De leeringen heeren er als voorbereidsel de kruidkunde, de natuurkunde, de scheikunde.

Het onderwijs wordt gegeven door M. den abt G. Smets, dokter in wetenschappen, dat is gezegd dat het opperbest gegeven wordt.

Wij zijn verzekerd dat er mit het St-Joseph college behendige laadbouwers zullen komen die later eenen grooten invloed zullen hebben in den midden waar zij leven zullen.

∴

Onvereenbaarheid der nitraten en der superphosphaten.

M. Aubouard, bestierder van de landbouwkundige statie van de Loire-Inferieure, heeft ondervonden dat de superphosbaat van kalk de ontleding van den soda-nitraat veroorzaakt. Daaruit volgt een aanzienlijk verlies aan stikstof.

Deze ontleding is des te werkelijker dat de warmte grooter is.

Scheikundige ontledingen hebben hem bewezen dat een meststof van superphosphaten bevatte :

De	6 juni	6,17	stikstof
»	14 »	5,74	»
»	26 »	4,90	»
»	30 »	4,90	»
»	4 juli	4,30	»
»	12 »	3,86	»
		3,78	»

In andere proefnemingen heeft hij kunnen bestatigen dat meststoffen, samengesteld uit superphosphaten, in 6 maanden verloren hadden : 6 tot 24 nitrieke stikstof en 17 tot 55 organieke stikstof. Deze meststoffen waren in eene warmte van 25° C. bewaard geworden.

De landbouwer zou dus nooit geene volledige meststoffen moeten koopen.

∴

DE VOLLEDIGE MESTSTOFFEN zijn in het algemeen te duur. Ziehier overigens een voorbeeld ontleend aan den prijs-courant van een der belangrijkste huizen van het land.

« Meststof voor klaver, vochtige weiden enz. inhoudende :

8 kilos	»	phosphorisch zuur gedeeltelijk
1	»	oplosbaar in het water.
5	1/2 »	zuivere potasch.
7	»	Magnesie.

Prijs : 9 franken de 100 kilos. »

∴

Dit meststof is opperbest geschikt voor klaver enz. maar het is veel te duur.

Indien het de landbouwer kan HETZELFDE meststof gereed maken uits te mengelen :

50 kilos kainite aan 11 » potasch ;
50 kilos phosphate van metaalschuim aan 16 » phosphorisch zuur.

Indien men deze meststoffen rechtstreeks in DUITSCHLAND PER 10,000 KILOS koopt, kosten zij, geleverd in de statie van Tongeren :

100 kilos kainite	fr.	5.
100 kilos metaalschuim	fr.	2,80.
100 kilos meststof voor klaver, vochtige weiden enz. zou dus fr. 4,50 in plaats van fr. 9 kosten.		
Inderdaad 50 kilos kainite kosten fr.		2,50
50 » metaalschuim » »		1,40
Kosten van mengeling		0,60
	fr.	4,50

Het mesten van eenen hectaar zou dus in dit geval 45 fr. in plaats van 90 kosten.

Het gebruik der scheikundige meststoffen zal algemeen worden zoohaast de landbouwer van de volledige meststoffen zal afzien.

Tongeren, den 26 maart 1887.

H. R. JULIEN,
Ingenieur-Landbouwkundige.

Stads- & provincie nieuws.

Gemeente raad.

3e en laatste Bijeenroeping.

Zitting van zaterdag 26 maart 1887 om 3 uren 's avonds.

DAGORDE :

1° Likwidatie met M. H. Christiaens aangaande de werken uitgevoerd tusschen de dasseltsche en de Kruispoort. — Protestatie van M. Christiaens tegen de vertraging van de likwidatie.

2° Koninklijk athenæum en middelbare school ; besturend bureel ; vernieuwing. Rappelbrieven van den heer gouverneur.

Er gaat allewijl op het stadhuis van Tongeren iets om dat de aandacht van alle burgers verdient.

Men weet dat over eenige jaren ons liberaal stadsbestuur, waarvan M. Gunneau deel maakte,

EENIGE BLIKKEN

OVER HET

OUD TONGEREN

(VERVOLG.)

Het eergeschot, het gelui der klokken, het gezang der kanonikken, de toejuichingen des volks dat, in feestkleedij, alle werk liet staken, om zijne dringende verkleedlheid aan de gebruiken zijner vooronders te vertoonen, dat alles gaf aan het feest eenen indrukwekkenden glans, een schilderachtig uitzicht, waarvan onze hedendaagsche geheim bezaten en waarvan onze middeleeuwen hr volksfeesten slechts een flauw afbeeldsel zija.

Wat een der eigenaardigste trekken van dit tijdstip uitmaakt, is dat in deze feesten, de zonderlingste en drolligste zich mengen zag met de verhevenste en ernstigste zaken. Dit is zoo waar dat aan den ingang der Kruisstraat, tusschen de twee laatste huizen van den kant van de markt, eene koord gespannen stond, waarop een danser genaamd Peter de Gek van Hasselt goochelde, en de belachelijkste oefeningen maakte ter eere van den Prins Bisschop.

Op den markt stonden vijf verhevene stelsels waarop men zinnebeeldige vertoomngen gaf. De prins hield stil voor ieder dezer tafereelen en scheen met veel aandacht te luisteren naar de mitlegging die men hem daarvan gaf.

Dan stapte hij van zijn paard en begaf zich met zijn gevolg naar Onze-Lieve-Vrouwe kerk. De oude kollegiale kerk was op het prachtigste versierd ; het koor schitterde van licht en de rijkschat der reliquien was op het groot altaar ter toon gesteld.

De bisschop beklom den voet van het altaar, alwaar de secretarissen der stad hem op een kussen aanboden, het boek dat het voorschrift van den eed dien hij moest afleggen bevatte. Dezen stemme en de hand op de borst.

eed zwoer Gerardus van Groesbeek met luider

Na het eedaflegden, bood de deken van het kapitel wederom den bisschop de reliquienkast van het heilig kruis, tot kussing aan, en de proost van Bockholt leidde hem tot eenen rijk versierden leunstoel, op eene verhevene plaats aan de linkerzijde van het Evangeliestaande, het alle ouder het gezang van den Te Deum.

De magistraten, de edelmannen en al de omstaanders bleven recht staan. Deze plechtigheid gereindigd zijnde, begaf zich de prins onder den toren in het klokhuis ; men zette hem in handen het zeil der groote klok, welke hij driemaal deed luiden tot teeken van bezitneming van den bisschoppelijken stoel.

De stoet verliet daarna de kerk en begal zich naar het stadhuis, alwaar de gemeente op zijne beurt den eed van getrouwheid aan zijnen opperheenheer moest afleggen. Aan eene venster op de groote markt uitzicnde, was een kruisbeeld op een zijde kussen gelegd. De Bisschop en de Schout toonden zich er aan, en deze laatste, zich tot het volk dat op den markt stond, wendende, zeide dat zijne hoogheid den gewoonlijken eed had afgelegd en vreug aan de omstaanders of zij ook van hunnen kant getrouwheid en gehoorzaamheid aan den prins wilden zweren.

Een algemeene kreet van toestemming beantwoordde deze vraag en het volk kwam beurtelings deze belofte voor den prins bezweren.

Van het stadhuis begal zich berard van Groesbeek, naar de woning van den burgemeester Scroon ; daar was zijn vertrek gereed gemaakt en daar kwam de regeering hem weldra de geschenken vereeren. Deze geschenken bestonden uit zes zilveren schotels die 234 brabantsche guldens gekost hadden, een vetje os met roodkleurige huid, vergulde horens en dragende op de zijden kleine schilden met de wapenen der stad. Dit was het voorgeschreven geschenk, en in zijnen aard, volgens zeggen der hoveliugen van den Prins-Bisschop, het schoonste dat op zijnen tocht aan zijne hoogheid vereerd was geworden.

Deze os had gekost 60 brabantsche guldens.

Daarenboven eene overgroote ton rijnwijn op dewelke ook de wapens der stad geschilderd waren.

De Prins-Bisschop bedankte hartelijk de burgemeesters en schepenen der stad Tongeren en noodigde hen uit om met hem het avondmaal te komen genieten. Tot slot der feestelijkheden gaven de Rederykers eene vertooning, voor deze plechtigheid geschreven en opgesteld. Laat was het in de nacht vooraleer de stilte aan het runneer van den dag opvolgde, en dat de oude stad hare gewone kalmte wedervond.

De regeering der prinsen van Luik was onze stad niet nadeelig, en dat bijzonder geloven wij omdat de prinsen bij het instellen der stedelijke overheden altijd groote zorg droegen de gemeentelijke vrijheden te verruchtigen, want in het prinsdom Luik bijzonder, schatten de burgers deze hoog ; ook zien wij hen die vrijheden door bloedige tochten verdedigen wanneer er een der prinsen ze aantandde om ze den voordeele van het hoofdbestuur te verminderen.

Tot zinnebeeld van de gemeentelijke vrijheid richtte het volk op de marktplaats in alle steden van het prinsdom eenen « *perron* », rond denwelken het zich schaarde om tegen het ingrijpen van zijne rechten wanneer zij gepleegd werden te protesteren.

Dezen « *perron* » beschouwen wij vandaag nog te Luik op de Stadhuisplaats, en over een twintigtal jaren nog bevond zich de onze leeven de lontein die op onze Groote Markt door het standbeeld van Ambiorix vervangen werd.

Elke stad van het prinsdom had eene eigenaardige inrichting gestreund op aan elke bijzonder burgerskende akten en reglementen ; doch deze inrichtingen verschilden maar weinig met elkaar.

De stadsregeering (*regence*,) was samengesteld uit twee burgemeesters en een zeker getal raadsheeren allen benoemd voor een jaar.

Tot in het midden der 17de eeuw waren deze burgemeesters gekozen door de stedelingen zelf dat wil zeggen door de *steden* en andere ingerichte korpsen, buiten de tusschenkomst van het hoofdbestuur ; maar, van af het jaar 1648 wierden er door bisschop Maximiliaan van Beieren groote veranderingen ingebracht in het kiezen der burgemeesters van de stad Luik en weldra ook der andere steden ; van dien tijd is de tusschenkomst van den prins bij het instellen der schepenkonst van den Prins-Bisschop in die kiezingen te bestatigen, en dat door het inrichten van het kiezerskorps en de voorstelling der kandidaten op zulke wijze, dat hij altoos tot het benoemen van een der burgemeesters de verzekerde overhand had. dit kon altoos daartoe altijd eenen man vanzijne gezindheid doen koemen en dit gebeurde ook.

Laten wij toch niet denken, dat voor die tijden van prins lijken invloed op de burgemeesters kiezingen, de Prins-Bisschop zonder vertegenwoordiger of *agent* was in de steden van het prinsdom. Zijn vertegenwoordiger was de *schout* in 't fransch *mayeur* of *escoutète*. Door dezen werden de beveken, de vragen van den prins aan het stadsbestuur overgedragen, en door hem trachtte hij aan dit bestuur de politieke beweging van zijn eigen hoofdbestuur in te prenten. Daarneder nog was de Schout de voorzitter van het *Schepenengerecht* dat met de berpassing der Justicie gelast was zoowel in burgerlijkszaken als in strafzaken. De schepenen van die tijden verschilden dus in 't geheel van de onze, terwijl de eerste eigenlijk rechters, en de laatste stadsbestuurders zijn. Dit college was samengesteld in Tongeren uit 7 leden, allen genoemd door den Prins-Bisschop ; hunne waardigheid was in onze streken onafzetbaar, en voor het leven begekend. Wij zullen bijvoegen dat de schoont ook nog gelast was, het uitvoeren der vonnissen te bewaken.

Nu dat wij een gedacht hebben over de overheden onzer stad onder de regeering der bisschoppen, laat ons eenige korte blikken werpen over onze moederstad zelf en hare inwoners onder deze regeering.

(Wordt vervolgd.)